

Suomen Turvaprojektit Oy
Pekka Kiuru
Poutapolku 3 C
02110 Espoo

Lausuntopyyntönne kaasusumutinkotelosta 3.11.2004

Olette viitekohdassa mainitulla lausuntopyynnöllänne pyytäneet sisäasiainministeriön turvallisuusalan valvontayksiköltä lausuntoa siitä, onko yrityksenne maahantuoma kaasusumutinkotelo (P175-38-CN-Leather C.S Gas Ganister Holder 55 mm Belt Loop – kaasusumutinkotelo) tulkittavissa yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (282/2002) 30 §:ssä tarkoitetuksi umpikoteloksi. Lausuntopyyntönne lisäksi olette toimittaneet sisäasiainministeriölle kyseisen kotelon mallipiirroksineen.

Asian valmistelun yhteydessä turvallisuusalan valvontayksikkö on ollut yhteydessä myös sisäasiainministeriön arpajais- ja asehallintoyksikköön sekä Poliisin tekniikkakeskukseen. Lausuntopyyntönne johdosta sisäasiainministeriö esittää seuraavaa.

Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 30 §:ssä säädetään vartijan voimankäyttövälineiden kantamistavasta. Kyseisen säännöksen mukaan vartijan tulee kantaa voimankäyttövälineitä asunsa alla siten, että ne eivät ole muiden havaittavissa. Jos voimankäyttövälinettä, esimerkiksi kaasusumutinta ei ole poikkeuksellisesti mahdollista kantaa asun alla, kantamisen tulee tapahtua vyöhön kiinnitettävässä umpikotelossa. Kyseisillä edellytyksillä pyritään vähentämään voimankäyttövälineiden sieppauksen vaaraa sekä ulkopuolisten voimankäyttövälineiden kantamisesta mahdollisesti aiheutuvaa provosoitumista. Säännöksellä pyritään myös estämään voimankäyttövälineiden tippuminen käytännön vartioimistehtäviä suoritettaessa.

Sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan umpikotelolle asetettavia rakenteellisia edellytyksiä ei olla määritelty missään yksityiskohtaisesti. Lainsäädännössä käytetty selkeän ilmauksen ”umpikotelo” johdosta lähtökohtana voitaneen pitää sitä, että kotelon tulee olla umpinainen. Kotelo ei siten saisi olla sivujen, eikä yläosan osalta avoin. Tämän lisäksi umpikotelolle asetettavia rakenteellisia edellytyksiä tulee sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan tarkastella aina myös tapauskohtaisen kokonaisarvion pohjalta.

Tarkastelussa tulee painottaa erityisesti sitä, miten kyseinen kotelo täyttää aikaisemmin tässä lausunnossa esitetyt toiminnalliset edellytykset (mm. ulkopuolisten provosoitumisen, sieppausten ja tippumismahdollisuuden vähentäminen). Edellä mainitun johdosta esimerkiksi käsirautojen ja kaasusumuttimen kantamisessa yleisesti käytettyä molempien sivujen yläosasta osin avointa nahkakoteloa on perinteisesti pidetty umpikotelona. Sivujen yläosan avonaisuudella on pyritty varmistumaan voimankäyttövälineen kotelosta tapahtuvasta esille otettavuudesta käytännön tilanteissa. Kyseisissä kotelotyypeissä niiden kansi-/läppä-osat ovat olleet kuitenkin leveydeltään vähintään kotelon runkojen levyisiä, jolloin ne ovat päältä tarkasteltuna peittäneet koko voimankäyttövälineen.

Lausuntopyynnön kohteena olevan kaasusumutinkotelon sivut ovat myös yläosastaan avoimia. Kyseisen kotelotyyppin osalta keskeiseksi muodostuu kuitenkin sen seikan arvioiminen, täyttääkö kotelon läppä-/kansiosa umpikotelolle asettavat edellytykset. Kotelon läppäosa on leveydeltään 18 millimetriä, eikä se peitä kuin noin puolet koteloon sijoitettavan kaasusumuttimen ja itse kotelon leveydestä. Toisaalta läppä on kuitenkin sen verran leveä, että se estää sisäasianministeriön arvion mukaan varsin tehokkaasti sumuttimen anastusyrytykset ja kotelosta tippumiset, jos kotelossa käytetään siihen soveltuvaa sumutinta.

Vähimmäisvaatimukseksi umpikotelolle voidaan sisäasianministeriön näkemyksen mukaan asettaa jo laissa käytetyn ilmauksen ”umpikotelo” johdosta se, ettei kotelo saa olla sivujen osalta liian avoin. Lisäksi voidaan edellyttää, että kotelon läppä-/kansiosa on vähintään kotelon rungon levyinen. Tällöin myös itse voimankäyttöväline peittyy hyvin, eikä ole tarpeettomasti ulkopuolisten havaittavissa. Kotelon kansiosan leveyden merkitys korostuu myös silloin, jos kotelossa pidetään virheellisesti siihen kokonsa puolesta soveltumatonta (useimmiten liian pientä) voimankäyttövälinettä.

Edellä mainitun perusteella sisäasianministeriö katsoo, ettei lausuntopyynnön mukaista kaasusumutinkoteloa voida pitää yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain 30 §:n 2 momentissa tarkoitettuna umpikotelona. Kotelon pitäminen umpikotelona edellyttää sitä, että kotelon läppä-/kansiosa muutetaan leveydeltään vähintään kotelon rungon levyiseksi. Sisäasianministeriön näkemyksen mukaan tällaisen muutoksen tekeminen kotelon kansi-/läppäosaan on teknisesti varsin yksinkertainen toimenpide.

Lopuksi sisäasianministeriö katsoo tarkoituksenmukaiseksi korostaa jo aikaisemmin tässä lausunnossa esitetyin tavoin sitä, että vartijan tulee lähtökohtaisesti kantaa voimankäyttövälineitä asunsa alla siten, että ne eivät ole muiden havaittavissa. Tällöin voimankäyttövälineiden kantaminen on mahdollista myös muunlaisissa kuin lainsäädännön edellyttämässä umpikoteloissa.

Yksikön päällikkö

Janne Kerkelä

Ylitarkastaja

Keijo Kanerva

